

## Reivindicació dels Panyos

À

La importància de la fàbrica dels Panyos en la revolució industrial catalana i la seva protecció va ser l'eix sobre el qual va girar el PowerPoint de presentació del nostre col·laborador Lluís Virós en la jornada sobre el patrimoni que el passat 25 d'octubre va tenir lloc al Museu de la Tècnica. Virós va incidir en el fet que es tracta de la primera fàbrica de l'estat espanyol completa des d'un punt de vista de modulars, seriada, amb espais regulars, finestres i il·luminació. En no formar part de l'arquitectura del ferro, no disposa de bigues d'aquest metall, sinó que són de fusta i consegüentment amb espais més reduïts. Ara bé, arquitectònicament és una fàbrica molt intel·ligent per l'època i sobretot feta amb molts diners. És la més antiga que queda, forma part del nostre patrimoni i és obvi que cal trobar-li un ús per rehabilitar-la, arreglar-la i mantenir-la d'una vegada.

En la segona part de la xerrada Virós va explicar el context europeu de la indústria de la seda manresana, molt potent al segle XVIII, ja que s'exportava arreu del món, tot aprofitant les colònies de l'imperi espanyol. El capital surt dels comerciants, que venien la seda als treballadors seders que teixien a casa amb els seus telers i els compraven els teixits, que després venien a la resta del món. Van arribar a ser els més rics de Manresa. Tant Llorenç Ferrer com Isabel Hernández han escrit sobre les tres grans companyies manresanes: la més potent la de Pau Miralda i associats. Pau Sagristà i companyia, convertida més tard en Asols, Sacristà i Cia; el negociant Joan March...

En aquells moments, en la segona dècada del segle XIX, es passa d'una època preindustrial a una altra d'industrial, un cop es produeix la revolució industrial. La societat va canviant les seves formes feudals per abraçar el capitalisme, quan es produeix la revolució liberal. Per tant, la fàbrica dels Panyos no és un producte aïllat, sinó que està lligat a una època en què la companyia inversora té lligams amb el comerç internacional. Però a partir de 1794 es produeix un col·lapse comercial de més de vint anys amb Amèrica, coincidint amb la pèrdua de les colònies continentals. És en aquestes circumstàncies que la incipient burgesia manresana viatja per Europa i opta pels draps fins de llana orientats cap al mercat espanyol.